

Anzeigeblatt für die Erzdiöcese Freiburg.

Nr. 11.

Dienstag, den 6. Juni

1899.

Die Weihe an das heiligste Herz-Jesu betreffend.

Nr. 5728. Dem Hochwürdigen Klerus der Erzdiöceſe bringen wir nachſtehend die Enchylka Seiner Heiligkeit des Papſtes Leo XIII. vom 25. Mai I. J. über die Weihe der Menschheit an das göttliche Herz Jesu zur Kenntniß.

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI
LEONIS
DIVINA PROVIDENTIA
PAPAE XIII.
LITTERAE ENCYCLICAE
AD PATRIARCHAS PRIMATES ARCHIEPISCOPOS EPISCOPOS
ALIOSQVE LOCORUM ORDINARIOS
PACEM ET COMMUNIONEM CVM APOSTOLICA SEDE HABENTES
DE HOMINIBUS
SACRATISSIMO CORDI IESV
DEVOVENDIS.

Venerabiles Fratres!
Salutem et Apostolicam Benedictionem.

Annū Sacrum, more institutoque maiorum in hac alma Urbe proxime celebrandum, per apostolicas Litteras, ut probe nostis, nuperime indiximus. Hodierno autem die, in spem auspiciūque peragendae sanctius religiosissimae celebritatis, auctores suasoresque sumus praeclarae cuiusdam rei, ex qua quidem, si modo omnes ex animo, si consentientibus libentibusque voluntatibus paruerint, primum quidem nomini christiano, deinde societati hominum universae fructus insignes non sine cauſa expectamus eosdemque mansuros.

Probatissimam religionis formam, quae in cultu Sacratissimi Cordis Iesu versatur, sancte tueri ac maiore in lumine collocare non semel conati summus, exemplo Decessorum Nostrorum Innocentii XII, Benedicti XIII, Clementis XIII, Pii VI eodemque nomine VII ac IX: idque maxime per Decretum egimus die XXVIII Iunii mensis an. MDCCCLXXXIX datum, quo scilicet Festum eo titulo ad ritum primae classis eveximus. Nunc vero luculentior quaedam obsequii forma obversatur animo, quae scilicet honorum omnium, quotquot Sacratissimo Cordi haberi consueverunt, velut absolutio perfectioque sit: eamque Iesu Christo Redemptori pergratam fore confidimus. Quamquam haec, de qua loquimur, haud sane nunc primum mota res est. Etenim abhinc quinque ferme lustris, cum saecularia solemnia imminerent iterum instauranda postea quam mandatum de cultu divini Cordis propagando beata Margarita Maria de Alacoque divinitus acceperat, libelli supplices non a privatis tantummodo, sed etiam ab Episcopis ad Pium IX in id undique missi complures, ut communitatem generis humani devovere augustissimo Cordi Iesu vellet. Differri placuit rem, quo decerneretur maturius: interim devovendi sese singillatim civitatibus data facultas volentibus, praescriptaque devotionis formula. Novis nunc accendentibus caussis, maturitatem venisse rei perficienda indicamus.

Atque amplissimum istud maximumque obsequii et pietatis testimonium omnino convenit Iesu Christo, quia ipse princeps est ac dominus summus. Videlicet imperium eius non est tantummodo in gentes catholici nominis, aut in eos solum, qui sacro baptismate rite abluti, utique ad Ecclesiam, si spectetur ius, pertinent, quamvis vel error opinionum devios agat, vel dissensio a caritate seiungat: sed complectitur etiam quotquot numerantur christiana fidei expertes, ita ut verissime in potestate Iesu Christi sit universitas generis humani. Nam qui Dei Patris unigenitus est, eamdemque habet cum ipso substantiam, *splendor gloriae et figura substantiae eius*¹⁾, huic omnia cum Patre communia esse necesse est, propterea quoque rerum omnium summum imperium. Ob eam rem Dei Filius de se ipse apud Prophetam, *Ego autem, effatur, constitutus sum rex super Sion montem sanctum eius.* — *Dominus dixit ad me: Filius meus es tu, ego hodie genui te. Postula a me, et dabo Tibi gentes hereditatem tuam et possessionem tuam terminos terrae*²⁾. Quibus declarat, se potestatem a Deo accepisse cum in omnem Ecclesiam quae per Sion montem intelligitur, tum in reliquum terrarum orbem, qua eius late termini proferuntur. Quo autem summa ista potestas fundamento nitatur, satis illa docent, *Filius meus es tu.* Hoc enim ipso quod omnium Regis est Filius, universae potestatis est heres: ex quo illa, *dabo Tibi gentes hereditatem tuam.* Quorum sunt ea similia, quae habet Paulus apostolus: *Quem constituit heredem universorum*³⁾.

Illud autem considerandum maxime, quid affirmaverit de imperio suo Iesus Christus non iam per apostolos aut prophetas, sed suis ipse verbis. Quaerenti enim romano Praesidi: *ergo rex est tu?* sine ulla dubitatione respondit: *tu dicis quia rex sum ego*⁴⁾. Atque huius magnitudinem potestatis et infinitatem regni illa ad Apostolos apertius confirmant: *Data est mihi omnis potestas in caelo et in terra*⁵⁾. Si Christo data potestas omnis, necessario censequitur, imperium eius summum esse oportere absolutum, arbitrio nullius obnoxium, nihil ut ei sit nec par nec simile: cumque data sit in caelo et in terra, debet sibi habere caelum terraque parentia. Re autem vera ius istud singulare sibique proprium exercuit, iussis nimirum Apostolis evulgare doctrinam suam, congregare homines in unum corpus Ecclesiae per lavacrum salutis, leges denique imponere, quas recusare sine salutis sempiternae discriminine nemo posset.

Neque tamen sunt in hoc omnia. Imperat Christus non iure tantum nativo, quippe Dei Unigenitus, sed etiam quaesito. Ipse enim eripuit nos *de potestate tenebrarum*⁶⁾, idemque *dedit redemptionem semetipsum pro omnibus*⁷⁾. Ei ergo facti sunt *populus acquisitionis*⁸⁾ non solum et catholici et quotquot christianum baptismata rite accepere, sed homines singuli et universi. Quam in rem apte Augustinus: *quaeritis, inquit, quid emerit? Videte quid dederit, et invenietis quid emerit. Sanguis Christi pretium est. Tanti quid valet? quid, nisi totus mundus? quid, nisi omnes gentes? Pro toto dedit, quantum dedit*⁹⁾.

Cur autem ipsi infideles potestate dominatuque Iesu Christi teneantur, caussam sanctus Thomas rationemque, edisserendo, docet. Cum enim de iudicali eius potestate quaesisset, num ad homines porrigatur universos, affirmassetque, *iudicaria potestas consequitur potestatem regiam*, plane concludit: *Christo omnia sunt subiecta quantum ad potestatem, etsi nondum sunt ei subiecta quantum ad executionem potestatis*¹⁰⁾. Quae Christi potestas et imperium in homines exercetur per veritatem, per iustitiam, maxime per caritatem.

Verum ad istud potestatis dominationisque suae fundamentum duplex benigne ipse sinit ut accedat a nobis, si libet, devotio voluntaria. Porro Iesus Christus, Deus idem ac Redemptor, omnium est rerum cumulata perfectaque possessione locuples: nos autem adeo inopes atque egentes ut, quo eum muneari liceat, de nostro quidem suppetat nihil. Sed tamen pro summa bonitate et caritate sua minime recusat quin sibi, quod suum est, perinde demus, addicamus, ac iuris nostri foret: nec solum non recusat, sed expetit ac rogat: *Fili praebe cor tuum mihi.* Ergo gratificari illi utique possumus voluntate atque affectione animi. Nam ipsi devovendo nos, non modo et agnoscimus et accipimus imperium eius aperte ac libenter: sed re ipsa testamur, si nostrum id esset quod dono damus, summa nos voluntate datus; ac petere ab eo ut id ipsum, etsi plane suum, tamen accipere a nobis ne gravetur. Haec vis rei est, de qua agimus, haec Nostris subiecta verbis sententia. — Quoniamque inest in Sacro Corde symbolum atque expressa imago infinitae Iesu Christi caritatis, quae movet ipsa nos ad amandum mutuo, ideo consentaneum est dicare se Cordi eius augustissimo: quod tamen nihil est aliud quam dedere atque obligare se Iesu Christo, quia quidquid honoris, obsequii, pietatis divino Cordi tribuitur, vere et proprie Christo tribuitur ipsi.

Itaque ad istiusmodi devotionem voluntate suscipiendam excitamus cohortamurque quotquot divinissimum Cor et noscant et diligent: ac valde velimus, eodem id singulos die efficere, ut tot millium idem voventium animorum significaciones uno omnes tempore ad caeli templa pervehantur. — Verum numne elabi animo patiemur innumerabiles alios, quibus christiana veritas nondum affulsit? Atqui eius persona geritur a Nobis, qui venit salvum facere quod perierat, quique totius generis saluti addixit sanguinem suum. Propterea eos ipsos qui in umbra mortis sedent, quemadmodum excitare ad eam, quae vere vita est, assidue studemus, Christi nuntiis

¹⁾ Hebr. I, 3. ²⁾ Ps. II. ³⁾ Heb. I, 2. ⁴⁾ Ioann. XVIII, 37. ⁵⁾ Matt. XXVIII, 18. ⁶⁾ Coloss. I, 13. ⁷⁾ I. Tim. II, 6.
⁸⁾ I. Petr. II, 9. ⁹⁾ Tract. 120 in Ioan. ¹⁰⁾ 3a p. q. 59, a. 4.

in omnes partes ad erudiendum dimissis, ita nunc, eorum miserati vicem, Sacratissimo Cordi Iesu commendamus maiorem in modum et, quantum in Nobis est, dedicamus. — Qua ratione haec, quam cunctis suademos, cunctis est profutura devotio. Hoc enim facto, in quibus est Iesu Christi cognitio et amor, ii facile sentient sibi fidem amoremque crescere. Qui, Christo cognito, praecepta tamen eius legemque negligunt, iis fas erit e Sacro Corde flammam caritatis arripere. Iis demum longe miseris, qui caeca superstitione conflictantur, caeleste auxilium uno omnes animo flagitabimus, ut eos Jesus Christus, sicut iam sibi habet subiectos *secundum potestatem*, subiiciat aliquando *secundum executionem potestatis*, neque solum *in futuro saeculo*, quando de omnibus voluntatem suam implebit, quosdam quidem salvando, quosdam puniendo¹⁾), sed in hac etiam vita mortali, fidem scilicet ac sanctitatem impertiendo; quibus illi virtutibus colere Deum queant, uti par est, et ad sempiternam in caelo felicitatem contendere.

Cuiusmodi dedicatio spem quoque civitatibus afferit rerum meliorum, cum vincula instaurare aut firmius possit adstringere, quae res publicas naturâ iungunt Deo. — Novissimis hisce temporibus id maxime actum, ut Ecclesiam inter ac rem civilem quasi murus intersit. In constitutione atque administratione civitatum pro nihilo habetur sacri divinique iuris auctoritas, eo proposito ut communis vitae consuetudinem nulla vis religionis attingat. Quod huc ferme recidit, Christi fidem de medio tollere, ipsumque, si fieri posset, terris exigere Deum. Tanta insolentia elatis animis, quid mirum quod humana gens pleraque in eam inciderit rerum perturbationem iisque iactetur fluctibus, qui metu et periculo vacuum sinant esse neminem? Certissima incolumitatis publicae firma-menta dilabi necesse est, religione posthabita. Poenas autem Deus de perduellibus iustas meritasque sumpturus, tradidit eos sua ipsorum libidini, ut serviant cupiditatibus ac sese ipsi nimia libertate confiant.

Hinc vis illa malorum quae iamdiu incident, quaeque vehementer postulant, ut unius auxilium exquiratur, cuius virtute depellantur. Quisnam autem ille sit, praeter Iesum Christum Unigenitum Dei? *Neque enim aliud nomen est sub caelo datum hominibus, in quo oporteat nos salvos fieri*²⁾. Ad illum ergo configiendum, qui est via, veritas et vita. Erratum est: redeundum in viam: obductae mentibus tenebrae: discutienda caligo luce veritatis: mors occupavit: apprehendenda vita. Tum denique licebit sanari tot vulnera, tum ius omne in pristinae auctoritatis spem revirescat, et restituentur ornamenta pacis, atque excident gladii fluentque arma de manibus, cum Christi imperium omnes accipient libentes eique parebunt, *atque omnis lingua confitebitur quia Dominus Iesus Christus in gloria est Dei Patris*³⁾.

Cum Ecclesia per proxima originibus tempora caesareo iugo premeretur, conspecta sublime adolescenti imperatori crux, amplissimae victoriae, quae mox est consecuta, auspex simul atque effectrix. En alterum hodie oblatum oculis auspicatissimum divinissimumque signum: videlicet Cor Iesu sacratissimum superimposita cruce, splendidissimo candore inter flamas elucens. In eo omnes collocandae spes: ex eo hominum petenda atque expectanda salus.

Denique, id quod praeterire silentio nolumus, illa quoque caussa, privatim quidem Nostra, sed satis iusta et gravis, ad rem suscipiendam impulit, quod bonorum omnium auctor Deus Nos haud ita pridem, periculoso depulso morbo, conservavit. Cuius tanti beneficii, auctis nunc per Nos Sacratissimo Cordi honoribus, et memoriam publice extare volumus et gratiam.

Itaque edicimus ut diebus nono, decimo, undecimo proximi mensis Iunii, in suo cuiusque urbis atque oppidi templo principe statae supplicationes fiant, perque singulos eos dies ad ceteras preces Litaniae Sanctissimi Cordis adiificantur auctoritate Nostra probatae: postremo autem die formula Consecrationis recitetur: quam vobis formulam, Venerabiles Fratres, una cum his litteris mittimus.

Divinorum munierum auspicem benevolentiaeque Nostrae testem vobis et clero populoque, cui praeestis, apostolicam benedictionem peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud Sanctum Petrum die XXV Maii, An. MDCCCLXXXIX, Pontificatus Nostri vicesimo secundo.

Leo PP. XIII.

Weihgebet.

Iesu dulcissime, Redemptor humani generis, respice nos ad altare tuum humillime provolutos. Tui sumus, tui esse volumus; quo autem Tibi coniuncti firmius esse possimus, en hodie Sacratissimo Cordi tuo se quisque nostrum sponte dedicat. — Te quidem multi novere numquam: Te, spretis mandatis tuis, multi repudiarunt.

O süßester Jesus, Erlöser des Menschengeschlechtes, wende uns, die wir vor Deinem Altare in aller Demuth hingeworfen sind, Deinen gnädigen Blick zu. Wir sind ja Dein Eigenthum und wollen es sein, aber wir wollen durch um so innigere Bande mit Dir vereinigt sein, und deßhalb weicht sich heute ein jeder von uns aus freien Stücken Deinem

¹⁾ S. Thom. I. c.

²⁾ Act. IV, 12.

³⁾ Phil. II, 11.

Miserere utrorumque, benignissime Iesu: atque ad sanctum Cor tuum rape universos. Rex esto, Domine, nec fidelium tantum qui nullo tempore discessere a te, sed etiam prodigorum filiorum qui Te reliquerunt: fac hos, ut domum paternam cito repeatant, ne miseria et fame pereant. Rex esto eorum, quos aut opinionum error deceptos habet, aut discordia separatos, eosque ad portum veritatis atque ad unitatem fidei revoca, ut brevi fiat unum ovile et unus pastor. Rex esto denique eorum omnium, qui in vetere gentium superstitione versantur, eosque e tenebris vindicare ne renuas in Dei lumen et regnum. Largire, Domine, Ecclesiae tuae securam cum incolumitate libertatem; largire cunctis gentibus tranquillitatem ordinis: perfice, ut ab utroque terrae vertice una resonet vox: Sit laus divino Cordi, per quod nobis parta salus: ipsi gloria et honor in saecula. Amen.

heiligsten Herzen. So viele haben dich nie gekannt, so viele Dich verschmäht, indem sie Deine Gebote übertraten. O habe Mitleid mit den einen und den anderen, gütigster Jesus, und führe sie Alle mit Allgewalt deinem heiligsten Herzen zu. Sei, o Herr, der König nicht nur der Gläubigen, die sich nie von Dir entfernt, sondern auch der verlorenen Söhne, welche Dich verlassen haben. Bewirke, daß diese bald nach dem Vaterhause zurückkehren, um nicht im Elend und Hunger zu Grunde zu gehen. Sei auch der König Derjenigen, welche entweder im Banne irriger Meinungen sich befinden, oder in Folge von Herzwürfnissen sich getrennt haben, führe sie wieder in den Hafen der Wahrheit und zur Einheit des Glaubens, damit bald eine Heerde und ein Hirt werde. Sei endlich der König aller Derjenigen, welche im alten Aberglauen der Heiden verharren, und führe sie aus der Finsterniß gnädiglich zum Lichte und zum Reiche Gottes. Schenke, o Herr, deiner Kirche die Freiheit, die Sicherheit und Unverfehltheit, schenke allen Völkern die Ruhe und die Ordnung und bewirke, daß von einem Ende der Welt bis zum andern nur die eine Stimme widerhalte: Gelobt sei das göttliche Herz, welches uns das Heil gebracht hat; Ihm sei Ruhm und Ehre in alle Ewigkeit. Amen.

Demgemäß verordnen wir:

1. Am 9. und 10. Juni ist in den Pfarr- und Kuratiekirchen der Erzdiözese je eine Abendandacht zum göttlichen Herzen Jesu vor ausgezogenem Allerheiligsten in der Monstranz abzuhalten. Dabei soll jedenfalls die neue vom Heiligen Vater approbierte und im Erzbischöflichen Anzeigeblatte vom 24. v. M. Nr. 10 veröffentlichte Herz-Jesu-Litanei gebetet werden.

An Orten, wo sich eine Abendandacht nicht empfiehlt, soll am Morgen nach der Pfarrmesse die genannte Litanei vor ausgezogenem Allerheiligsten im Speisekelche gebetet und hierauf der Segen in vorgegebener Weise gegeben werden.

2. Am Sonntag den 11. Juni soll statt der gewöhnlichen Nachmittagsandacht die Andacht zum heiligsten Herzen Jesu gleichfalls vor ausgezogenem Allerheiligsten in der Monstranz abgehalten werden. Bei derselben ist neben der Litanei zum Herzen Jesu, womöglich von Priester und Volk gemeinsam, das vom Heiligen Vater vorgeschriebene Weihegebet zu verrichten.

3. Am gleichen Sonntage sind in der vormittägigen Predigt die Gläubigen zur eifrigen Übung der Andacht zum göttlichen Herzen Jesu aufzumuntern und insbesondere über die von Seiner Heiligkeit dem Papste angeordnete Handlung der Weihe an das Herz Jesu zu belehren.

Freiburg, den 2. Juni 1899.

Erzbischöfliches Ordinariat.